

Fővárosi Ítéltábla
mint másodfokú bíróság
1.Mf.31.250/2021/19.

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a személyesen eljáró **Felperes1** (Cím3) **felperesnek**, dr. Font Eszter kamarai jogtanácsos által képviselt **Alperes1** (Cím1) **alperes** ellen kormánytisztviselői jogviszony jogellenes megszüntetése jogkövetkezményei iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 9.M.71.501/2020/16.számú ítélete ellen, a felperes 18. sorszámú fellebbezése folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított ítéleti tényállás

[1] A felperes 2016. szeptember 1. napjától a Ország1 külszolgálatára idejére, és az ezt megelőző felkészülése időtartamára, határozott idejű kormánytisztviselői kinevezést kapott. Munkakörét felkészülő első beosztott diplomata, konzulként jelölték meg, illetménye havi bruttó 338.200,- Ft volt, valamint a külföldi kiküldetés időtartamára 1.361 € ellátmányalap, és 136 € kiegészítő pótlék napidíjat állapított meg az alperes.

[2] A felperest 2016. október 12. napján kihelyezték a Ország1 külképviseletre első beosztott diplomata, pénztárellenőr, biztonsági felelős munkakörre azzal, hogy a kihelyezés időpontja 2018. október 18. napja, a külszolgálat befejezésének várható ideje 2021.

[3] A felperes a konzuli munkaköre ellátásához szükséges vizsgát két alkalommal sikertelenül abszolválta, a harmadik vizsga időpontja 2017. januárra esett.

[4] A felperes 2016. október 18-án érkezett a Ország1 külszolgálat helyszínére házastársával. A Ország1 nagykövet Tanú2 2016. október 26-án szóban felkérte felperest, hogy készítse el saját munkaköri leírásának javaslatát azzal, hogy kerüljön bele a konzuli munkakör is, de ennek a felperes nem tett eleget. A felperes munkaköri feladatait – a nagykövet által megszabottan – a kezdeti időszakban bemutatkozó látogatások megtétele képezte volna a többi első beosztottnál, ami 32-34 főt jelentett, valamint a személyi és fizikai biztonsággal kapcsolatos feladatokat kellett volna ellátnia, szabályzatokat alkotni, pl. evakuálási és ügyeleti tervet.

[5] A felperes és házastársa 2016. október 28-án megbetegedett és a házastárs felhívta a gazdasági vezetőt, hogy amennyiben azon a napon nem költözhetnek át a végleges bérelt lakóhelyükre, úgy "hazamennek, borítanak mindent, itt kő kövön nem marad ". Tanú2 nagykövet ekkor jutott arra az elhatározásra, hogy a felperes munkaköreit felülvizsgálva nem nevezi ki pénztárellenőri tevékenység végzésére. A nagykövet a pénztárellenőri tevékenységet magánál tarthatta.

[6] A felperes 2016. december 11. napján elektronikus levélben tájékoztatta Tanú1 helyettes államtitkárt az általa tapasztalt szabálytalanságokról. A helyettes államtitkár 2016. december 12-én kelt levelében az alábbiakat írta: „Felperes1 azonnal állítsd le Magad!!!”.

[7] A nagykövet ideiglenes ügyvivőként nem a felperest, hanem Ügyvivő1 jelölte ki, figyelemmel arra, hogy a felperes idegállapota és a házastársa betegségei miatt vélelmezte, hogy nem lenne képes ellátni a feladatot.

[8] A felperes 2016. december 23-án, próbaidő alatt, a jogviszonyát felmondta az alábbi indokolással:

„A Ország1 magyar külképviselőre első beosztott pénztárellenőr, biztonsági felelős munkakörre neveztek ki. A kihelyezést követően a nagykövet többszöri szóbeli és írásbeli kérésem ellenére sem volt hajlandó meghatározni sem szóban, sem írásban a konkrét feladatkörömet. A nagykövet többszöri szóbeli és írásbeli kérésem ellenére sem volt hajlandó a kiküldetési okiratban szereplő pénztárellenőri megbízásomat kiállítani, és a feladat ellátásával megbízni. (Megjegyzem, hogy tudomásom szerint a kötelező havi pénzügyi zárásokat hónapok óta nem végezték el.) A biztonsági felelősi feladataim gyakorlásához a nagykövet nem biztosította a megfelelő munkaköri hatáskört. A bekövetkezett biztonsági eseményről pedig, figyelmeztetésem ellenére, a nagykövet valós körülményeket meghamisító jelentést terjesztett fel. Ezekről a körülményekről írásban tájékoztattam a központot. A nagykövet távolléte esetére – megítélésem szerint jogellenesen – nem engem, mint a

külképviselőt első beosztott diplomatáját, hanem a még létező konzuli hivatal adminisztratív kisegítőjét nevezte ki „ideiglenes ügyvivőnek”! Az általam tapasztalt szabálytalanságokkal kapcsolatban jelentést tettem az SzMSz-ben meghatározott felügyelettel rendelkező helyettes államtitkárnak, kérve az ügy kivizsgálását. Érdemi választ nem kaptam. Miután jeleztem a problémákat, letiltásra került a hivatali mobiltelefonom, valamint a hivatali Outlook levelező rendszerhez és az intranethez való hozzáférésem. A fenti okoknál fogva számomra meghatározott munkakörök ellátása ellehetetlenítésre került, ennél fogva azt érdemben ellátni nincs lehetőségem, így a munkaviszonyomat kénytelen vagyok felmondani.”

[9] Az alperes 2016. december 28-án értesítette a felperest, hogy kormányzati szolgálati jogviszonya kérelmére, próbaidő alatt, 2016. december 23. napjával megszűnt.

A felperes keresete, az alperes ellenkérelme

[10] A felperes kérte az alperes kötelezését bruttó 19.615.600 forint elmaradt illetmény, bruttó 325.612 € elmaradt ellátmány, valamint nettó 116.000 USD összegű elmaradt lakhatási juttatás és annak közeparányos kamatai, és perköltség megfizetésére.

[11] A felperes a keresete jogalként a közszolgálati tisztségviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (Kttv.) 167. §-át, 9. §-át, 43. § (4) bekezdését a 44. § (1)-(2) bekezdését, a 75. § (1) bekezdés a), b), d), e), f) pontját, valamint a diplomáciai kapcsolatokról Bécsben, 1961. április 18-án aláírt nemzetközi szerződés kihirdetéséről szóló 1965. évi 22. törvényerejű rendelet 19. cikkét jelölte meg.

[12] Hivatkozott arra, hogy az alperes a Ország1 tartózkodása alatt ellehetetlenítette a szolgálattal járó feladatai ellátását, másrészt olyan súlyos szabálytalanságok mellett működött a nagykövetség, amiket már jelezni volt kénytelen. A jelzések eredménytelensége, illetve őt, mint a szabálytalanság jelentőjét ért retorzió miatt szüntette meg a szolgálati jogviszonyát egyoldalú jognyilatkozattal. Alperes külszolgálati alatti jogsértéseit a munkaköri leírás átadásának megtagadása, pénztárellenőri megbízás kiállításának megtagadása, biztonsági felelősi munka korlátozása, első beosztotti munka/feladatkör korlátozása, szabálytalansági vizsgálat indítványozásának eltussolása, a teljes munkavégzés ellehetetlenítésében jelölte meg.

[13] Az alperes az érdemi ellenkérelmében a felperes keresetének elutasítását, valamint perköltségben történő marasztalását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[14] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította és kötelezte, hogy fizessen meg az alperesnek 650.000 forint perköltséget.

[15] Az elsőfokú bíróság elsődlegesen rögzítette, hogy a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a kormányzati szolgálati jogviszonyával összefüggésben kár érte, melynek bekövetkeztét összepszerűségében, valamint az okozati összefüggést is a felperesnek kellett bizonyítani.

[16] Az elsőfokú bíróság a munkaköri leírás átadásának elmulasztásával megállapította, hogy a munkaköri leírás az alperes gyakorlata szerint a kihelyezettel együttműködve, a központ által egyeztetve a munkáltató jogkört gyakorló helyettes államtitkár általi jóváhagyással együtt kerül elkészítésre. A felperes kinevezési okirata és kihelyező okirata egyaránt tartalmazta a munkakörét, illetve rögzítésre került, hogy a kihelyező okirat mellékletét képezi a munkaköri leírás.

[17] Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy bár az alperes a Kttv. szabályainak megfelelő munkaköri leírást nem adott át a felperes részére, mivel az alperesnél ez a gyakorlat alakult ki, de ez nem irányult a felperesi munkavégzés ellehetetlenítésére.

[18] Pénztárellenőri megbízás kiállításának megtagadásával kapcsolatban az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes kihelyezési okirata egyértelműen tartalmazta, hogy a munkakörébe tartozik a pénztárellenőri feladatok ellátása. Ugyanakkor arra a következtetésre jutott, hogy a munkáltató a foglalkoztatási kötelezettségének eleget tesz azzal, hogy a munkavállaló részére a munkaköri feladatai közé tartozó munkát biztosít, így egy munkaköri feladattal történő megbízás elmaradása nem teszi az alperesi magatartást jogellenessé.

[19] Biztonsági felelősi munka korlátozásával kapcsolatban az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes nem tudta sikerrel bizonyítani, hogy a nagykövet a biztonsági felelősi munkakörében ellehetetlenítette volna. Rámutatott arra, hogy a felperes maga volt az, aki az ügyeleti és evakuálási tervet nem készítette el, így saját magatartása okán nem látta el a nagykövet utasítása szerinti biztonsági felelősi munkakörbe tartozó feladatokat. Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy a felperes azt sem tudta sikerrel bizonyítani, hogy biztonsági incidens történt a munkáltatónál.

[20] Az első beosztotti munka/feladatkorok korlátozásával kapcsolatban megállapította, hogy Küldött1 megbízása a jogszabályoknak megfelelt, így a felperes nem

tudta bizonyítani, hogy az alperes ellehetetlenítette volna az első beosztotti munkaköre ellátásában.

[21] Szabálytalanságkezelési vizsgálat indítványozásának eltussolásával kapcsolatban az elsőfokú bíróság Nagykövet1 tanúvallomását alapul véve megállapította, hogy pénztári hiányosságok miatt a központ részéről semmilyen fegyelmi vizsgálat nem indult. A szeptemberi pénztárnapló másfél hónap csúszással került felterjesztésre, amely nem a pénztárellenőr hatásköre, de minden a központ jóváhagyásával és tudtával történt. A felperes ugyanakkor a panaszleveleivel nem tartotta be a szolgálati utat. Az elsőfokú bíróság rögzítette, azt is, hogy a felperes által hivatkozott jogszabály, amely alapján a szabálytalanságot bejelentette 2014. augusztus 2. napjától hatályát veszítette, de annak egyébként nincs is jelentősége, hogy milyen jogszabályi hivatkozással tette meg bejelentéseket. A perben nem volt vitatott, hogy a bejelentéssel összefüggésben szabálytalanság megállapításra nem került.

[22] A teljes munkavégzés ellehetetlenítésével kapcsolatban az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes nem tudta sikerrel bizonyítani, hogy az alperes intézkedett volna arról, hogy a hozzáférését letiltsák.

[23] A bíróság megállapította, hogy a felperes a saját elhatározásából döntött úgy, hogy a jogviszonyát megszünteti, de az alperes jogellenes magatartását nem tudta bizonyítani.

Fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

[24] Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását és az alperes kötelezését kérte a kereseti kérelemben foglaltak szerint, másodlagosan közbenső ítélet meghozatalát a jogalap körében, harmadlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására, és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[25] A felperes elsődlegesen azt sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem adott részére kellő kioktatást a bizonyítási teher körében, másrészt nem indokolta megfelelően, hogy a bizonyítási indítványainak miért nem adott helyt, harmadsorban pedig tévesen mérlegelt.

[26] A munkaköri leírás átadásának elmulasztásával kapcsolatban álláspontja szerint irreleváns, hogy mi a gyakorlat az alperesnél, a munkaköri leírás átadásának elmulasztása jogellenesnek minősül. Hivatkozott arra, hogy a kihelyezési okiratban szereplő munkaköri

leírás pusztán általánosságokat tartalmaz, így ezen mulasztás már a munkavégzés ellehetetlenítését eredményezte.

[27] A pénztárellenőri megbízás kiállításának elmaradásával kapcsolatban hivatkozott arra, hogy sikeres pénztárellenőri vizsgát tett, mégpedig kiváló eredménnyel. Nem fogadható el az alperes azon védekezése, hogy a nagykövet megfelelő szakértelemmel rendelkező diplomata hiányában tartotta magánál a feladatot. A pénztárellenőri munkakör elvégzésének nem feltétele a konzuli vizsga, a kettő között nincs összefüggés. Az idegállapotával kapcsolatban való hivatkozás sem helytálló, mivel ha a nagykövet úgy ítélte meg, hogy alkalmatlan a munkavégzésre, akkor kezdeményeznie kellett volna az orvosi vagy szakértői vizsgálatát. Előadta, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta, mert nem is vizsgálhatta, figyelemmel arra, hogy nem volt illetékes a tekintetben, hogy a felperesnek a nagykövet gazdálkodására vonatkozó kijelentései megalapozottak voltak-e.

[28] A biztonsági felelősi munka korlátozásával kapcsolatban előadta a felperes, hogy tisztázatlan munkaköri helyzetben a biztonsági felelősi poszt felelősségteljesen nem látható el. A nagykövettel való szakmai viták forrásai is a tisztázatlan feladat- és hatáskörök voltak. Ebben az esetben is a munkaköri leírás hiánya a jogszerűen végezhető munka korlátozását jelentette. Hivatkozott arra, hogy a nagykövettől semmilyen utasítást nem kapott szabályzatok, evakuálási terv elkészítésére, e körben bizonyítékot az alperes nem is terjesztett elő.

[29] Fenntartotta, hogy a biztonsági incidens megtörtént, de azt a munkáltató nem vizsgálta ki, így az eljárása szabálytalan volt.

[30] Az első beosztotti munka/feladatkör korlátozásával kapcsolatban előadta, hogy a probléma gyökere túlnyomó részben szintén a munkaköri leírás hiányára vezethető vissza. Amennyiben a nagykövet úgy látta volna, hogy tartósan munkavégzésre alkalmatlan idegállapotban van, kötelessége lett volna a felettese részére ezt jelezni. Sétélmezte, hogy bár a felperes kifejezetten indítványt terjesztett elő a diplomata státusz ellenőrzésére tanú3 vonatkozásában, azt az elsőfokú bíróság azt elutasította, és nem indokolta kellően.

[31] A szabálytalanságkezelési vizsgálat indítványozásának eltussolásával kapcsolatban hivatkozott arra, hogy az alperes magatartása egyértelműen arra utalt, hogy nem kívánt foglalkozni a felperesi észrevételekkel. Előadta, hogy a KKM jogszabálytárában még azon KKM SzMSz volt feltüntetve, amelynek függelékére hivatkozott, így az alapján járt el. Indítványa időpontjában egyébként a hatályos jogszabályok szerint a bejelentése közérdekűnek minősült, melyet az érintett vezetőknek hivatalból is tudniuk kellett volna.

[32] A teljes munkavégzés ellehetetlenítésével kapcsolatban előadta, hogy az elsőfokú bíróság kritika nélkül elfogadta az alperesi tényelőadást a levelezés letiltása körében.

Ezen túlmenően az elsőfokú bíróság nem is adott megfelelő tájékoztatást arról, hogy miként igazolhatná a személyesen eljáró felperes azon állítását, hogy az intranet rendszerről és a belső levelezésről letiltásra került. E körben a felperes tudomására kellett volna hoznia, hogy szakértői bizonyításnak lehet helye.

[33] A fentiek alapján a munkaköri leírás folytonos és következetes megtagadása egyértelműen jogellenes munkáltatói magatartásnak minősül, mely kapcsán az alperes a felperesnek kárt okozott.

Fellebbezési ellenkérelem

[34] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte, annak helyes tényállása és érdemi döntése alapján.

[35] Hivatkozott arra, hogy nem valósított meg joggal való visszaélést, mivel a felperes saját maga kérte a jogviszonyának a megszüntetését próbaidő alatt. De a felperes nem tudta bizonyítani, hogy az alperes magatartása okán nem maradt volna más választása, mint a jogviszonya próbaidő alatt megszüntetése, és ezzel összefüggésben kára keletkezett. Az alperes sem közvetetten, sem közvetve nem kényszerítette ki a felperes felmondását, nem gyakorolt rá ilyen hatást, éppen ellenkezőleg a jogviszony fenntartása érdekében minden tőle telhetőt megtett.

[36] Előadta továbbá, hogy a felperes kéthavi munkavégzést követően szüntette meg a jogviszonyát, nem vette figyelembe, hogy egy külképviselőt megnyitása, rendszereinek felállása mivel jár, mit vár el tőle az alperes. Tisztában volt azzal, hogy a folyamatosan változó, ideiglenes körülmények között dolgoztak. A felperes a mindössze két hónapos kint tartózkodása során nem alkalmazkodott megfelelően, éppen ellenkezőleg alkalmazkodást követelt meg. Nem tetszettek neki a munkakörülmények, így a nagykövet otthonról dolgozást engedélyezett neki. A felperes a munkáltató utasításait megtagadta, feleségén keresztül fenyegetőzött, felszínes vizsgálódásokat követelt, számonkérte, majd megszüntette a jogviszonyát, ezzel nehéz helyzetbe hozva a még kialakuló félben lévő nagykövetség személyzetét.

[37] Az alperes a munkaköri leírás vonatkozásában előadta, hogy a kinevezési okiratban már felsorolásra kerültek az ellátandó munkakörök, a kihelyezést követően a munkavégzés az alapján indult el. A munkaköri leírás tervezetét a gyakorlatban a nagykövettel egyeztetve a kihelyezett készíti el, majd az állomáshelyen leegyeztetett és a központba felterjesztett munkaköri leírást az illetékes területi főosztály, valamint az adott munkakör szakmai irányítását ellátó funkcionális főosztály véleményezi és a munkáltatói jogkört gyakorló helyettes államtitkár hagyja jóvá. A munkaköri leírás a véglegesítést követően kerül a kinevezési és kihelyező okiratokhoz csatolásra. Ezen gyakorlat a felperes

esetében sem történt volna másképpen. A nagykövet egyértelmű utasítást adott a felperes részére, hogy kinél és hogyan érdeklődhet a munkaköri leírás elkészítésének folyamatáról, ahogyan Tanúl tanú is kiemelte, „ha valaki felkérésre nem hajlandó elkészíteni a munkaköri leírását, az komoly problémát jelent”.

[38] A pénztári ellenőri megbízás kiadásának elmaradásával kapcsolatban az alperes előadta, hogy a nagykövet ideiglenesen magához vonhat jogköröket, így nem történt jogellenes magatartás a munkáltató részéről.

[39] Előadta, hogy a felperes számára elő lett irányozva a konzuli vizsga letétele, melyről ő maga is tudott, de annak nem tett eleget.

[40] A biztonsági felősi munka korlátozásával kapcsolatban hangsúlyozta, hogy nem a felperesnek kellett ellátnia a kintléte alatt felmerült biztonságtechnikai munkákat, erre a nagykövettől utasítást nem kapott. Ugyanakkor a feladatai közé tartozó szabályzatokat, terveket utasítás ellenére sem készítette el.

[41] Az első beosztotti munka/feladatkörök korlátozása kapcsán tény, hogy az alperes fokozatosan kívánta ellátni feladatokkal a felperest, de nem jelenti azt, hogy a foglalkoztatási kötelezettségének ne tett volna eleget.

[42] A szabálytalansági bejelentéssel kapcsolatban hivatkozott arra, hogy a felperes által, az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII.30.) Kormányrendeletre történő hivatkozás súlyos szakmaiatlanságra utal a felperes részéről, ugyanis pénztárellenőrként tisztában kellett volna lenni a hatályos szabályozással. A hivatkozott Kormányrendelet nem volt már hatályban a hivatkozás időpontjában. Ugyanez vonatkozik a KKM SzMSz-re is, az akkor hatályos Alperes1 Szervezeti és Működési Szabályairól szóló 19/2016. (VIII. 31.) KKM utasításnak ugyanis sem 9.számú melléklete, sem 9. számú függeléke nincs.

[43] Az alperes előadta, hogy a helyettes államtitkár vizsgálatot indított, független szakértőket küldött ki a helyzet feltérképezésére, de semmilyen szabálytalanságot nem tártak fel.

[44] A teljes munkavégzés ellehetetlenítése kapcsán hivatkozott arra, hogy a felperes ezen előadását nem tudta bizonyítani.

A másodfokú bíróság döntése és jogi indokai

[45] A felperes fellebbezése megalapozatlan.

[46] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást teljeskörűen megállapította, a bizonyítási eljárást lefolytatta és az érdemi döntésével is egyetértett, ezért az elsőfokú ítéletet a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[47] A másodfokú bíróság a fellebbezés kapcsán az alábbiakra mutat rá:

[48] A Kttv. 167.§ (1) bekezdése szerint a munkáltató a kormánytisztviselőnek a kormányzati szolgálati jogviszonyával összefüggésben okozott kárért, vétkességre tekintet nélkül, teljes mértékben felel. A (4) bekezdés szerint a kormánytisztviselő bizonyítja, hogy a károkozás a kormányzati, szolgálati jogviszonyával okozati összefüggésben következett be.

[49] A Kttv. 9. § (1) bekezdése szerint a kormányzati szolgálati jogviszonyban és közszolgálati jogviszonyban a közös szolgálatának elsődlegessége alapján és a jó közigazgatásba vetett bizalom fenntartásának szem előtt kell eljárni. A (2) bekezdés szerint a jogok gyakorlása és a kötelezettségek teljesítése során a jóhiszeműség és a tisztesség elvének megfelelően kell eljárni, továbbá kölcsönösen együtt kell működni és nem lehet olyan magatartást tanúsítani, amely a másik fél jogát, jogos érdekét sérti.

[50] A Kttv.10. § (1) bekezdése szerint tilos a joggal való visszaélés. E törvény alkalmazásával joggal való visszaélés, különösen, ha az mások jogos érdekeinek csorbítására, érdekérvényesítési lehetőségeinek korlátozására, zaklatására, véleménynyilvánításának elfojtására irányul vagy ehhez vezet.

[51] Kttv. 38.§ (1) bekezdése kimondja, hogy a kormányzati szolgálati jogviszony kinevezéssel és annak elfogadásával jön létre.

[52] A Kttv. 43.§ (1) bekezdése szerint a kinevezési okmányoknak tartalmaznia kell a kormánytisztviselő

- a) besorolásának alapjául szolgáló besorolási osztályt és fizetési fokozatot;
- b) illetményét, annak a besorolás szerinti illetményéhez viszonyított beállási szintjét;
- c) munkakörét és a meghatározott feladatkörét.

[53] A Kttv. 43.§ (4) bekezdése szerint a kinevezési okmányhoz csatolni kell a kormánytisztviselő munkaköri leírását.

[54] A másodfokú bíróság kiemeli, hogy az irányadó jogszabályi rendelkezések alapján a felperesnek kellett bizonyítania a munkáltató károkozó magatartását, a jogellenességet, az okozati összefüggést és a kár összecszerűségét. Erre vonatkozóan – a felperes által nem vitatottan – az elsőfokú bíróság bizonyítási kioktatást adott.

A munkaköri leírás átadásának elmulasztása

[55] A felperes részére 2016.szeptember 20-án átadott kinevezési okirat tartalmazta a munkakörét, miszerint az „felkészülő első beosztott diplomata, konzul”. A munkáltató valóban nem adott át a felperes részére munkaköri leírást, de a kinevezési okmánya az irányadó jogszabályoknak megfelelően tartalmazta a munkakörét.

[56] A Kommentár a közszolgálati tisztségviselőkről rögzíti, hogy a munkaköri leírás nem része a kinevezésnek, ahhoz csatolni kell. A kinevezés tartalmát a felek – bizonyos törvényi kivételekkel – csak közös megegyezéssel módosíthatják, a munkaköri leírásban viszont a munkáltató mérlegelésénél fogva vehet fel új feladatokat vagy hagyhat el másokat, mindaddig, míg a változások el nem érik azt a szintet, hogy már új munkakörrel beszélhetünk.

[57] A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytállóan döntött arról, hogy a munkáltató nem tanúsított olyan jogellenes magatartást, amely a kártérítési keresetet megalapozta. A felperes tisztában volt a munkakörével, a munkaköri feladataival. Az a körülmény, hogy a rövid munkavégzési időtartam alatt – két hónap – nem készült el a munkaköri leírása, nem bizonyítja azt, hogy a munkáltató kárt okozott a felperes részére. Ezen kívül értelmezhetetlen azon felperesi állítás, miszerint a munkaköri leírás átadásának elmulasztása károkozó magatartás lenne. A felperest terhelte ebben a körben is a bizonyítás, melynek azonban nem tett eleget.

[58] A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy egyébként a felperes saját maga sem hivatkozott arra, hogy nem tudta volna, hogy melyek a munkaköri feladatai. A másodfokú bíróság egyetértett az alperes fellebbezési ellenkérelmében foglaltakkal, miszerint a munkaköri leírást egyébként is csak a rendszeresen ismétlődő alapvető feladatokat, kötelezettségeket tartalmazza. Ezenkívül a munkakör betöltője a munkáltató jogszerű utasítása esetén is köteles a munkakörhöz kapcsolódó eseti feladatokat is ellátni. Egyébként sem képezheti akadályát a munkavégzésnek a munkaköri leírás hiánya.

[59] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy nem kellett konzuli munkakört ellátnia, mivel az egyértelműen megjelölésre került a kinevezési okiratban. A konzuli munkakört azonban nyilvánvalóan nem láthatta el, mivel a konzuli vizsgát nem teljesítette sikeresen. A felperes állításaival ellentétben a kihelyezési okirat nem került módosításra, a konzuli munkakör nem került törlésre, a kihelyező okirat szerint a konzuli munkakör ellátásának kötelezettsége fennállt.

Pénztárellenőri megbízás kiállításának elmaradása

[60] Az elsőfokú eljárás során megállapításra került, hogy a felperes a sikeres pénztárellenőri vizsgát letette. Ugyanakkor az a körülmény, hogy a nagykövet ezen feladatkört még nem adta át a felperes részére, nem jelenti azt, hogy a munkáltató jogellenesen járt el. Olyan jogszabályi rendelkezést, amely a munkáltató ezen magatartását tiltaná, maga a felperes sem tudott megjelölni. A másodfokú bíróság teljeskörűen egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával, miszerint a munkáltató a foglalkoztatási kötelezettségének eleget tett, tehát önmagában az, hogy egy munkaköri feladattal történő megbízás elmaradt, nem teszi az alperesi magatartást jogellenessé.

Biztonsági felelősi munka korlátozása

[61] Biztonsági felelősi munka korlátozásával kapcsolatban szintén a felperest terhelte a bizonyítási teher. A felperes állításával ellentétben Nagykövet1 tanú a biztonsági felelős munkakör kapcsán előadta, hogy a felperesnek szabályzatokat kellett volna alkotnia, így pl. evakuálási és ügyeleti tervezet, melyet a felperes arra hivatkozással utasított el, hogy nincs munkaköri leírása. Tanúl tanú is elmondta, hogy a biztonsági felelősnek nincs semmilyen dolga a biztonságtechnikával, a biztonsági rendszer kiépítéséről tudhat.

[62] A másodfokú bíróság kiemeli, hogy bár a felperesnek lett volna kötelezettsége az alperes jogellenes magatartásának bizonyítása, ezzel szemben éppen az alperes bizonyította azt, hogy a felperes nem tett eleget a munkáltató utasításának, azaz nem készítette el a munkaköri feladatai közé tartozó szabályzatokat és terveket. A felperes pedig ezzel ellentétes bizonyítást nem tudott tenni.

[63] A biztonsági incidensre a felperes mind az alapeljárásban, mind a fellebbezési eljárásban hivatkozott, de azt konkrétan nem is jelölte, így is nem bizonyította, ennek következtében nem állapítható meg az alperes jogellenes magatartása.

[64] Az első beosztotti munka/feladatkör korlátozásával kapcsolatban a felperes nem tudta bizonyítani, hogy az alperes a foglalkoztatási kötelezettségének ne tett volna eleget. Az

a körülmény, hogy a munkáltató Ügyvivő1 bízta meg a nagykövetség ügyvezetői teendőinek ellátásával, nem tekinthető jogellenes magatartásnak. A perben meghallgatott tanúk egybehangzóan nyilatkoztak arról, hogy a felperest folyamatosan bízták volna meg feladatokkal, de arra a rövid idő alatt – két hónap – nem került teljeskörűen sor, mivel a felperes saját maga kérte a jogviszonyának a megszüntetését.

[65] Megalapozatlan a felperes azon hivatkozása, hogy a bíróság indokolatlanul utasította el Küldött1 vonatkozásában a diplomata státusz ellenőrzését, figyelemmel arra, hogy ez a per elbírálása szempontjából nem volt releváns. A bíróságnak nem azt kellett vizsgálnia, hogy Küldött1 alkalmas volt-e a nagykövetség ügyvezető teendőinek ellátására, hanem a felperes kártérítési kereseti kérelme körében kellett döntenie.

A szabálytalansági kezelési vizsgálat indítványozásának eltussolása

[66] A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy az alperes előadta és tanúkkal bizonyította, hogy a felperes szabálytalansági jelentésével kapcsolatban vizsgálatot rendelt el, mely azonban nem vezetett eredményre. E körben nem volt annak jelentősége, hogy milyen jogszabályi rendelkezéseket kellett figyelembe venni a panaszbejelentés kapcsán, kizárólag azt a körülményt kellett értékelni, hogy a felperes bejelentései nem vezettek eredményre. A másodfokú bíróság álláspontja szerint egyébként e körben megalapozatlan a felperesnek a kártérítés vonatkozásában tett előadása is, figyelemmel arra, hogy amennyiben szabálytalanság is történt volna a munkáltatónál, az a felperes vonatkozásában nem állapítható meg károkozó magatartásként.

Teljes munkavégzés ellehetetlenítése

[67] A teljes munkavégzés ellehetetlenítésével kapcsolatban az elsőfokú bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, miszerint a felperes nem tudta sikerrel bizonyítani, hogy az alperes intézkedett volna arról, hogy a hozzáférését letiltsák. E körben a másodfokú bíróság ismételten rámutat arra, hogy az elsőfokú bíróság teljeskörű bizonyítási kioktatást adott a felperes részére, miszerint a felperest terheli a bizonyítás mind a károkozó magatartás, a jogellenesség és az okozati összefüggés kapcsán.

[68] A Pp. 164.§ (1) bekezdése kimondja, hogy a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítani, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valóban fogadja el. A (2) bekezdés szerint a bíróság bizonyítást hivatalból akkor rendelhet el, ha azt a törvény megengedi.

[69] A Pp. 3.§ (3) bekezdése kimondja, hogy a jogvita elbírálásához szükséges bizonyítékok rendelkezésre bocsátása – ha törvény eltérően nem rendelkezik, a feleket terheli. A bizonyítás indítványozása elmulasztásának, illetve a bizonyítási indítvány elkésett voltának jogkövetkezményei, valamint a bizonyítás esetleges sikertelensége, törvény eltérő rendelkezése hiányában, a bizonyításra kötelezett felet terheli. A bíróság köteles a jogvita eldöntése érdekében a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről a feleket előzetesen tájékoztatni.

[70] A felperes a fellebbezésében előadta, miszerint kérte a bíróságtól, hogy kötelezze az alperest annak a dokumentumnak a csatolására, amelyben a hivatali e-mail címéhez és a KKM intranet hozzáféréseinek letiltását rendelték el. Az alperes azonban úgy nyilatkozott, hogy ilyen utasítás nem készült.

[71] A másodfokú bíróság álláspontja szerint megalapozatlan a felperes szakértői bizonyításra vonatkozó hivatkozása. A felperes előadásának egyébként ellentmond az a tény, hogy folyamatosan e-maileket írt a munkáltatójának, - melyet ő maga is elismert-, melyeket a munkáltató meg is kapott. Amennyiben a felperes letiltásra került volna a levelezési rendszerről, akkor nyilvánvalóan ezen e-maileket sem tudta volna elküldeni a munkáltatónak. Rámutat a másodfokú bíróság arra, hogy a szakértő sem tudta volna azt érdemben megállapítani, hogy a munkáltató a felperes vonatkozásában bármilyen utasítást kiadott volna.

[72] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást teljeskörűen megállapította, abból logikus, okszerű következtetést vont le, a tanúk előadását és a bizonyítékokat megfelelően mérlegelte. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítási indítvány elutasítását megfelelően értékelte az elsőfokú ítéletben. E körben a másodfokú bíróság kiemeli, hogy az Alkotmánybíróság a 30/2014. (IX.30.) AB határozatában kimondta, hogy a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott, minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása. A jogszabályok végsősoron is kötelező erővel történő értelmezése egyébiránt a bíróságok feladata.

Záró rész

[73] A fellebbezési eljárásban pernyertes alperes perköltség iránti igényt nem terjesztett elő, ezért a bíróság a perköltség tárgyában való határozathozatalt mellőzte a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján.

[74] A felperes munkavállalói költségkedvezményre jogosult, így a költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján a fellebbezési illetéket az állam viseli.

[75] A másodfokú bíróság a fellebbezést a Pp. 256/A. § f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[76] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Pp. 233.§-a zárja ki.

Budapest, 2022. március 24.

dr. Vajas Sándor s.k.
a tanács elnöke

dr. Kovács Edit s.k.
előadó bíró

dr. Kulisity Mária s.k.
bíró